

Libris.RO

Respect pentru oameni și

Pașcu Balaci

**Zborul clandestin al unui rus
îndrăgostit
de la Ștei la Moscova și retur**

Cluj-Napoca, 2017

Cuprins

Scrisorile confiscate de către KGB ale tovarășului Ivan din Ștei către iubita sa din Moscova.....	5
Oleg Kedrovski, al nost' Tătuț din Ștei.....	11
Tov. Kuznețov întruna mă îmbie.....	12
Ieri am văzut aura de uraniu.....	13
E-un cimitir în marmură-n Vașcău.....	14
„Mult, repede și bun!”, asta-i deviza.....	15
„Cobori, Doamne, pe pământ/ Să vezi Stalin ce-a făcut...”	16
L-am întrebat pe-un deținut răsând.....	17
Lucru firesc să ai salar „balșoi”.....	18
Cu bucurie văd cum limba rusă.....	19
Sunt bucuros, cum nici nu se mai poate.....	20
Se spune pe aici că un anume.....	21
Am cunoscut ieri un profesor mare.....	22
Sovrom Kvarțit, născut exact la Ștei.....	23
Cum știi, iubito, că sunt grijuliu.....	24
Iubita mea, Liudmila, am zărit.....	25
Îți scriu cu frică și dezgust deodată.....	26
Aur, argint și platină, uraniu... ..	27
În mina de uraniu, ieri, văzui... ..	28
Dar somnul „Dumnezeului Război”... ..	29
Te-ntreb, Liudmila: după ce eu, chipul... ..	30
Acu-mi explic eu viziunea morții.....	31
„Yancheii însă știu cu de-amănuntul...”	32
Aici, în Ștei, iubita mea, eu sunt... ..	33
Unic pe lume, trenul de uraniu.....	34

In zile fără vânt și umezeală.....	35
L-am sfătuit pe un ortac de-al meu.....	36
Ce mi-a propus tavarisci Kulikov.....	37
De la un Obiectiv Întâi la altul.....	38
Ieri scris-am tovolui Ambasador.....	39
Iubita mea, minciună păgubașă.....	40
Tot muntele Băiței e filon.....	41
Dacă demult am suferit destul.....	42
Frumosul Sașa e leningrădeanul.....	43
De necrezut, dar l-am văzut plângând.....	44
Frumosul Sașa m-a-ntrebat, Liudmila.....	45
Un milion și una „trudozile”.....	46
Rasputița dă uneori năvală.....	47
Ce a pățit frumosul Sașa-n Ștei?.....	48
Zubarev e cazac, mustața-i groasă.....	49
Ortacii-mi sunt din toată România.....	50
Ia pa tebe scuceaiu-mi-este dor.....	51
„Se spune-ades că Rusia-i supărată”.....	52
Tu știi că „siloviki” sunt acei.....	53
Măgari ce dau din cap sunt unii ruși.....	54
Dau mâna cu-al meu frate Becquerel.....	55
Fruntașii minelor – stahanoviștii.....	56
„Nu poți să mulgi o vacă dacă stai...”.....	57
Ce tare m-am înfuriat, Liudmila.....	58
Cum tatăl meu pornit-a la război.....	59
Se spune aici: „la Moscova, când plouă...”.....	60
Cântat-am ieri, de-am răgușit, un cântec.....	61
„Îți vine să te prăpădești de răs...”.....	62
Am cunoscut astăzi un grec, pe nume.....	63
La astfel de năvală de cuvinte.....	64
L-am dus pe Kir Anghelis dimineața.....	65
Am fost felicitat chiar de Oleg.....	66

Am leșinat în Leningrad de foame”	67
Cuprins sunt de teroare acum, Liudmila... ..	68
L-am contrazis pe om: „E-o întâmplare...”	69
De data asta-am înlemnit în grotă... ..	70
Azi-noapte te-am visat: mă întrebai... ..	71
Iubita mea, răspunde-mi, tu, degrabă... ..	72
Iar timpul tot trecea, iar al ei Nae... ..	73
L-a treia ei rotire cu icoana... ..	74
De-atunci se duse zvonu-n Uniune... ..	75
Din Kuibîșev, Urali și din Crimeea... ..	76
Au fost tocmiți chiar doctori ca să zică... ..	77
Văzând Partidul că se-ngroașă gluma... ..	78
Monahul fu chemat la stăpânire... ..	79
Ateii comuniști îl exilară... ..	80
Atunci adus-au pe Mitropolit... ..	81
Dar zis-a Preaînaltul Alexei... ..	82
Ieri, în secret, vorbii cu Kuznețov... ..	83
Tov. Kuznețov s-a-ntors de la Congres... ..	84
Așa-nceput-a destalinizarea... ..	85
Cu ZIL-ul transportam cândva „Katiușe”... ..	86
Cu ce noi exploatăm pe la Băița... ..	87
„Frumoasă-i luna Mai când este Paște”... ..	88
Amicul meu îmi toarnă amănunte... ..	89
Ce se întâmplă în aceste zile, Liuba?... ..	90
Nenorocire mare, draga mea. Ziarul... ..	91
Pe pagina întâia din „Scânteia”... ..	92
Mă-ntreb acum de nu cumva românii... ..	93
Am cunoscut român stahanovist... ..	94
Dac-oi muri, ce epitaf, Liudmila... ..	95
Întruna văd, iubita mea, la Ștei... ..	96
Știut-ai, Liuba: Stalin, ierte-l Domnul... ..	97
Mă-ntreb de nu cumva, ca Filatovna... ..	98

Pe ZIL-ul ce m-aduce ades în Ștei.....	99
Tov. Kuznețov mi-e drag. O făcu lată.....	100
„Stalnoi nagrudnik” aș purta pe stradă.....	101
Liudmila, într-un moment de reverie... ..	102
N-avem biserică, avem spital... ..	103
Ce mare îndrăzneală! Comuniștii... ..	104
„Istoria este de partea noastră...”	105
În cii'n'șase, Bucureștiu-mpins.....	106
Liudmila, e revoltă mare-n Ștei.....	107
Atunci, acel ce conducea ședința.....	108
„Cu ce e vinovat un prunc pe lume...”	109
La astfel de insulte grosolane.....	110
Din Ștei și din Oradea, politrucii... ..	111
La Ștei, eu nu mai sufăr de rinită... ..	112
Se spune, draga mea, pe-aici, prin Ștei... ..	113
Așa cum au strigat soldații-n luptă... ..	114
Ce mult mi-aș mai dori acum, Liudmila... ..	115
„Să nu lăsați vreo urmă pe la Ștei!...”	116

Zborul clandestin al unui rus îndrăgostit de la Ștei la

Moscova și retur	117
Ce se întâmplă, draga mea Liudmilă.....	119
Aflat-am, Liuba, un columbofil... ..	120
Hrănesc eu „Zburătorul” ca la carte.....	121
Asta-i minune, Liuba: un porumbel... ..	122
Vei crede că-s nebun, dar asta-mi place... ..	123
Vorbit-am c-un pilot de avion... ..	124
Slăvita mea, Liudmila, ‘ți dau de știre... ..	125
Am mituit pe-un doctor să-mi dea boală.....	126
Și-așa, iubita mea, o noapte-ntreagă... ..	127
Deodată s-a deschis de sus capacul.....	128
Ce fericire mare: dintr-odată... ..	129

Pe urmele huluului se-ndreaptă.....	130
Primit-am ordin ca să trec eu Prutul.....	131
Costumul rezistent la radiații... ..	132
Motorul se oprește; după el.....	133
„Butoiul ăsta sună-a gol, tovarăși...”	134
Am auzit lungi țipete de groază... ..	135
Se-aude-ntâi motoru’, apoi elicea... ..	136
Opt sute de kilometri mă despart... ..	137
Mamă Rusie, ai cerul cel mai vast... ..	138
Promis-am la piloți un chef de-o noapte... ..	139
Trecut-am peste Bryansk și Kaluga... ..	140
E patru a lunii de Brumar: e seară.....	141
„Aterizați pe pista izolată...”	142
Confrații mei coboară. E pustiu... ..	143
„Îngăduie să ne vedem băieții...”	144
„Ukazul e ukaz, nu se discută...”	145
„Tot răul e spre bine, a mea Liudmila...”	146
Totuși, viața-i darul cel divin... ..	147
Aproape nimic nu este întâmplător pe lume... ..	149
Note.....	153
Notă biobibliografică	165

Oleg Kedrovski, al nost' Tătuc din Ștei...

(Despre relatarea celei mai mari explozii din toată istoria exploatării de uraniu, executată chiar în duminica Paștilor a anului 1952, sovieticii fiind presați de cursa de înarmare atomică în competiție directă a Războiului Rece cu SUA și țările din Europa Occidentală)

Oleg Kedrovski, al nost' Tătuc din Ștei,
Ca să combată aici pe mistici, bieții,
A dat poruncă el, la toți băieții,
Ca-n ziua cea de Paști, când mielușei

Tăiați sunt pe ascuns de creștinei,
Să umfle la Băița parapeții
Cu patru mii de kile de injecții
De explozivi în nișe adânci prin șchei¹.

Când clopotul bătu amiaza zilei,
Munți de uraniu s-au cutremurat,
Zvârlind spre cer depunerea fosilei

Și soarele-nvelind cu un brocart:
Sub cruce-ateii comuniști ai silei
Vârără sulițele-n Împărat...

Duminică, 20 aprilie 1952

Tov. Kuznețov întruna mă îmbie...

(Despre invitația neașteptată, făcută de către tovarășul Kuznețov eroului nostru, de a pleca împreună cu el în delegație în orașul Kișinev – Chișinău –, capitala RSSM – Republica Sovietică Socialistă Moldovenească, unde prim-secretar era tovarășul Leonid Ilici Brejnev)

Tov. Kuznețov întruna mă îmbie
Să merg cu el acum la Kișinev:
Prim-secretar în urbe e Brejnev...
Cred că mă duc; eu, într-o berărie,

Am auzit: „Moldova-i satrapie
A Moscovei sau un oblast² la Kiev”.
Dar lucrul ce mai țin să îl relev,
Dragă Liudmila, tu, minune vie,

E că aflai de la un basarabean:
„Kremlinul tot strămută pe români
La Irkutsk, Karaganda, grosolan

Și-aduce în RSSM³ alți stăpâni
Din Rusia întregă, an de an,
S-o smulgă dintr-a României mâini”.

Joi, 1 mai 1952

Ieri am văzut aura de uraniu...

(Despre o lumină supranaturală, nefirească, pe care eroul nostru a observat-o în jurul căștii unui miner în Vinerea Mare a anului 1952, pe când ortacul ieșea din adâncurile pământului.)

Ieri am văzut aura de uraniu
Cum strălucea pe-o cască de miner.
Crezui la început că-i un mister,
Un fenomen montan, stingher și straniu.

N-o fi un abur transpirând din craniu,
Când omul iese din pământ la ger,
Sau luna plină de acol' din cer
Nu se reflectă ca-n oglinzi de staniu?

Dar azi, Liudmila, când ieșea din șut,
Văzui iar pâcla aceea nefirească,
Vie și caldă ca al tău sărut,

Ce mi l-ai dat în izba ta rusească.
Românul cobora spre Ștei, tăcut,
Făr' ca lumina-acea să-l părăsească.

Vineri, 16 mai 1952